

ASISTENȚI PENTRU AUTONOMIE ȘI COMUNICARE

Figura asistentului pentru autonomie și pentru comunicație (asistente ad personam) este prevăzută de către **articolul 13 coma 3 lege nr. 104 din 5 Februarie 1992** și trebuie să fie solicitată de către Directorul Școlii care trebuie să trimită cererea în timp util instituției locale.

Instituțiile locale, fiind sau nefiind convenționate, au obligația de a pune la dispoziție asistenți pentru autonomie **elevilor care nu sunt autosuficienți sau celor care sunt parțial autosuficienți și asistenți pentru comunicație elevilor cu gravă dificultate de comunicare atribuită aceleiași cauze.**

Cu aprobarea **Decretului Legislativ nr. 66 din 13 Aprilie 2017** (aplicativă a legii nr. 107 din 13 Iulie 2015), este prevăzut, pentru Conferința permanentă pentru raportul între Stat, Regiuni și Provinciile autonome Trento și Bolzano, să se individueze pentru o progresivă **uniformitate pe tot teritoriul național** pentru definirea profilelor profesionale a personalului destinat asistenței la autonomia și la comunicare personală, chiar prin intermediul unor **parcursuri formative specifice** în coerență cu activitățile pe care trebuie să le desfășoare colaboratorii școlari.

Cu aprobarea **Decretului Legislativ nr. 66 din 13 aprilie 2017** (aplicativ al legii nr. 107 din 13 Iulie 2015), se prevede, în Conferința permanentă pentru raporturile între Stat, Regiuni și Provinciile autonome de Trento și Bolzano, că vor fi individuate criteriile pentru o progresivă **uniformizare pe întreg teritoriul național** a definiției profilelor profesionale a personalului destinat asistenței pentru autonomia și comunicarea personală, chiar și prin intermediul previziunilor de **specifice parcursuri formative** în coerență cu sarcinile de muncă a colaboratorilor școlari.

Articolul 139 coma 1 din Decretul Legislativ nr. 112 din 31 Martie

1998, atribuiva competențele pentru desemnarea asistentului pentru autonomie și comunicare personală **provinciilor** pentru elevii cu dizabilitate din școala secundară de grad 2.

Legea nr. 56 din 7 Aprilie 2014, anulează **competențele provinciilor** în ceea ce privește **asistența pentru autonomie și pentru comunicație** și a stabilit că regiunile (câteva au aplicat deja) vor trebui să aprobe **norme specifice** pentru a atribui noilor instituții (oraș metropolă, provincie și uniuni de localități) competențele vechilor provincii.

Începând cu luna Ianuarie 2016 **art. 1 coma 947 din Legea nr. 208 din 28 Decembrie 2015**(Legea de stabilitate 2016),**atribuie regiunilor** sarcina de a garanta asistenței educative și de comunicație, care în trecut aparțineau provinciilor ,cu excepția cazului în care regiunile **au deliberat noile competențe orașelor metropole sau altor instituții.**

Decretul Președintelui Consiliului de Miniștri din 28 Septembrie 2017(publicat în Gazeta Oficială nr. 283 din 4 Decembrie 2017) au alocat un fond integrativ de **75 milioane de euro pentru anul 2017**,da desemnare regiunilor cu statut ordinar ce prevăd atribuirea la provincii și la orașe metropole care exercitează în mod efectiv funcțiile relative asistenței pentru autonomie și pentru comunicare personală a elevilor cu dizabilitate fizică și senzorială.Finanțarea a fost efectuată în proporție de 70% raportată la prezența copiilor cu dizabilitate,limitându-se doar la școlile secundare superioare prezente în fiecare provincie în anul școlar 2014/2015 și în proporție de 30% raportată la cheltuiala medie efectuată de către provincii pentru aplicarea sarcinilor mai sus enumerate în anii 2012-2014.

Referințe normative

Decretul președintelui Consiliului de Miniștri 28 Septembrie 2017(Alocarea contribuției de 75 milioane de euro, pentru anul 2017, în favoarea regiunilor cu statut ordinar și a instituțiilor teritoriale care exercitează funcțiile relative asistenței pentru autonomie și comunicare personală a elevilor cu dizabilități fizice și senzoriale);

Decretul Legislativ nr. 66 din 13 Aprilie 2017(Norme pentru promovarea includerii la școală a elevilor cu dizabilitate, în conformitate cu articolul 1, coma 180 și 181.litera c), din legea nr. 107 din 13 Iulie 2015;

Sentința Curții Constituționale nr. 275 din 19 Octombrie 2016(Depozitată în 16 Decembrie 2016, dreptul la studiu și la educație a elevilor cu dizabilitate nu poate fi din punct de vedere financiar condiționat în termene totale și generale);

Lege nr. 208 din 28 Decembrie 2015 art. 1 coma 947(Legea de stabilitate 2016);

Lege nr. 107 din 13 Iulie 2015 art. 1 coma 181 litera c, punct 8(Reforma sistemului național de învățământ și formare și delegarea pentru reordinea dispozițiilor legislative în vigoare);

Protocolul acordului pentru tutelarea dreptului la sănătate, la învățământ și la includere(Acordul din 27 Martie 2015 între Ministerul Învățământului, a Universității și a Cercetării și Ministerul Sănătății);

Legea nr. 56 din 7 Aprilie 2014 art. 1 coma 89(Dispoziții referitoare la orașe metropole,la provincii,la uniuni de localități și la fuziuni de localități);

Legea nr. 18 din 3 Martie 2009(Ratificarea și aplicarea Convenției Națiunilor Unite despre drepturile persoanelor cu dizabilitate,cu Protocol opțional,făcută în New York în 13 Decembrie 2006 și instituirea Observatorului Național a condiției persoanelor cu dizabilitate);

Acord între Guvern,Regiuni și Instituții locale din 20 Martie 2008 art. 4(Acord referitor la modalitățile și la criteriile pentru integrarea școlară și luarea în grijă a elevului cu dizabilitate);

Convenția Națiunilor Unite asupra drepturilor persoanelor cu dizabilitate din 13 Decembrie 2006(art. 7 și 24);

Decretul legislativ nr. 112 din 31 martie 1998 art. 139 coma 1 litera c(Atribuirea funcțiilor și sarcinilor administrative a Statului,regiunilor și a altor instituții locale,în aplicarea punctului 1 din legea nr. 59 din 15 Martie 1997);

Legea nr. 104 din 5 Februarie 1992 art. 13 coma 3(Lege-cadru pentru asistență,integrare socială și drepturile persoanelor handicapate);

Decretul Președintelui Republicii nr. 616 din 24 Iulie 1977,art. 42(Aplicarea delegării precum art. 1 din L. nr. 382 din 22 Iulie 1975).

ASSISTENTI PER L'AUTONOMIA E LA COMUNICAZIONE

La figura dell'assistente per l'autonomia e la comunicazione (assistente ad personam) è prevista dall'**articolo 13 comma 3 della legge 5 febbraio 1992 n. 104** e deve essere richiesta dal Dirigente Scolastico che deve inoltrare tempestivamente una richiesta all'ente locale.

Gli enti locali, o con essi convenzionati, sono tenuti a fornire gli assistenti per l'autonomia agli **alunni non autosufficienti o parzialmente non autosufficienti e assistenti per la comunicazione agli alunni con grave difficoltà di comunicazione dovuta a qualsiasi causa.**

Con l'approvazione del **Decreto Legislativo 13 aprile 2017 n. 66** (applicativo della Legge 13 luglio 2015 n. 107), si prevede, in sede di Conferenza permanente per i rapporti tra lo Stato, le Regioni e le Province autonome di Trento e Bolzano, siano individuati i criteri per una progressiva **uniformità su tutto il territorio nazionale** della definizione dei profili professionali del personale destinato all'assistenza per l'autonomia e la comunicazione personale, anche attraverso la previsione di **specifici percorsi formativi** in coerenza con le mansioni dei collaboratori scolastici.

L'**articolo 139 comma 1 del Decreto Legislativo 31 marzo 1998 n. 112**, **attribuiva le competenze** per l'assegnazione dell'assistente per l'autonomia e la comunicazione personale **alle province** per gli studenti con disabilità della scuola secondaria di secondo grado.

La Legge 7 aprile 2014 n. 56, ha abolito le **competenze delle province** riguardanti anche l'**assistenza all'autonomia e alla comunicazione** e ha stabilito che le regioni (alcune lo hanno già fatto) dovranno approvare **apposite norme** per attribuire ai nuovi enti (città metropolitane, province o unioni di comuni) le competenze delle vecchie province.

Dal primo gennaio 2016 l'**art. 1 comma 947 della Legge 28 dicembre 2015 n. 208** (Legge di stabilità 2016), **attribuisce alle regioni** il compito di garantire gli assistenti educativi e della comunicazione, che prima della loro soppressione erano di competenza delle province, a meno che le regioni stesse non abbiano **già deliberato le nuove competenze alle città metropolitane o ad altri enti.**

Il Decreto del Presidente del Consiglio dei Ministri 28 settembre 2017

(pubblicato nella Gazzetta Ufficiale del 4 dicembre 2017 n. 283) ha stanziato un fondo integrativo di **75 milioni di euro per l'anno 2017**, da assegnare alle regioni a statuto ordinario che provvedono ad attribuirlo alle province e alle città metropolitane

che esercitano effettivamente le funzioni relative all'assistenza per l'autonomia e la comunicazione personale degli alunni con disabilità fisiche o sensoriali. Il finanziamento è ripartito nella misura del 70 per cento in proporzione alla presenza degli alunni con disabilità, limitatamente alle scuole secondarie superiori presenti in ciascuna provincia nell'anno scolastico 2014/15 e del 30 per cento in proporzione alla spesa media storica sostenuta dalle province per l'esercizio delle suddette funzioni nel triennio 2012-2014.

Riferimenti normativi

[Decreto del Presidente del Consiglio dei Ministri 28 settembre 2017](#) (Riparto del contributo di 75 milioni di euro, per l'anno 2017, a favore delle regioni a statuto ordinario e degli enti territoriali che esercitano le funzioni relative all'assistenza per l'autonomia e la comunicazione personale degli alunni con disabilità fisiche o sensoriali);

[Decreto Legislativo del 13 aprile 2017 n. 66](#) (Norme per la promozione dell'inclusione scolastica degli studenti con disabilità, a norma dell'articolo 1, commi 180 e 181, lettera c), della legge 13 luglio 2015, n. 107);

[Sentenza della Corte Costituzionale 19 ottobre 2016 n. 275](#) (Depositata il 16 dicembre 2016, il diritto allo studio e all'educazione degli alunni con disabilità non può essere finanziariamente condizionato in termini assoluti e generali);

[Legge 28 dicembre 2015 n. 208](#) art. 1 comma 947 (Legge di stabilità 2016);

[Legge 13 luglio 2015 n. 107](#) art. 1 comma 181 lettera c punto 8 (Riforma del sistema nazionale di istruzione e formazione e delega per il riordino delle disposizioni legislative vigenti);

[Protocollo d'intesa per la tutela del diritto alla salute, allo studio e all'inclusione](#) (Accordo del 27 marzo 2015 tra il Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca e il Ministero della Salute);

[Legge 7 aprile 2014 n. 56](#) art. 1 comma 89 (Disposizioni sulle città metropolitane, sulle province, sulle unioni e fusioni di comuni);

[Legge 3 marzo 2009 n. 18](#) (Ratifica ed esecuzione della Convenzione delle Nazioni Unite sui diritti delle persone con disabilità, con Protocollo opzionale, fatta a New York il 13 dicembre 2006 e istituzione dell'Osservatorio nazionale sulla condizione delle persone con disabilità);

[Intesa tra il Governo, le Regioni e gli Enti locali del 20 m](#)